To: 5.1.2e [5.1.2e @mit-team.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @impactinstitute.com]; 5.1.2e @pbl.nl"[5.1.2e @pbl.nl] 5.1.2e (5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl)[5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl]; 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e @seo.nl)"[5.1.2e @seo.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @uva.nl]; 5.1.2e 5.1.2e [5.1.2e @rathenau.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]; 5.1.2e @essb.eur.nl"[5.1.2e @essb.eur.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @Gmail.com]; 5.1.2e (5.1.2e @lumc.nl)"[5.1.2e @lumc.nl]; 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e @raadrvs.nl)"[5.1.2e @raadrvs.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @ 5.1.2e .nl]; 5.1.2e 5.1.2e @me.com"[5.1.2e @me.com]; 5.1.2e @ser.nl"[5.1.2e @ser.nl]; 5.1.2e @argumentenfabriek.nl"[5.1.2e @argumentenfabriek.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @argumentenfabriek.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]; 5.1.2e 5.1.2e [5.1.2e @scp.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @cpb.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @scp.nl]; 5.1.2e @raadrvs.nl"[5.1.2e @raadrvs.nl]; 5.1.2i Functionele emailadressen 5.1.2e @mit-team.nl]; 5.1.2e (wnd 5.1.2e [5.1.2e @rathenau.nl]
Cc: 5.1.2e [5.1.2e @mit-team.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @mit-team.nl] 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @mit-team.nl] 5.1.2e 5.1.2e @mit-team.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @mit-team.nl]; 5.1.2i Functionele emailadress 5.1.2e [5.1.2e @ 5.1.2e nl]; 5.1.2e [5.1.2e @mit-team.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @kloppenburgsadvies.nl]; 5.1.2i Functionele emailadressen 5.1.2e @mit-team.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 5/22/2023 1:59:45 PM
Subject: RE: Conceptadvies Long Covid
Received: Mon 5/22/2023 1:59:56 PM
Conceptadvies MIT over de maatschappelijk gevolgen van Long Covid - def 5.1.2e docx

Beste 5.1.2e ,

Dank voor het delen van dit conceptadvies.

Heel goed dat er nu een concept ligt. Bij verschillende adviezen is in onze ogen de onderbouwing onvoldoende helder of ontbreekt een goede analyse. De adviezen in het conceptadvies, met name adviezen #3, #5 en #6 betekenen een apart regime voor of vanwege Long Covid en hebben precedentwerking naar andere ziektebeelden. Al met al is dit een erg stellig conceptadvies. Een alternatieve route is een meer agenderend advies dat inzichten (en tekortkomingen hierin) over de maatschappelijke impact van Long Covid beschrijft, zonder specifieke beleidsadviezen. Aangezien het advies ongevraagd is en een externe deadline ontbreekt, kan de tijd genomen worden om het advies beter uit te werken.

In de bijlage enkele detailopmerkingen. Per advies zien wij deze risico's:

1. *Registreer mensen met Long Covid, zodat type, ernst en duur van de klachten te volgen zijn of monitor dit met een periodiek statistisch onderzoek onder de bevolking.*
   - Dit is recent ontraden door minister Kuipers, o.a. vanwege de administratielast. Omdat dit primair een medisch vraagstuk is zouden we terughoudend moeten zijn hiermee of in elk geval de bezwaren van VWS kunnen weerleggen. Als dat niet lukt zal advies #1 waarschijnlijk niet overgenomen worden.

2. *Richt een interdisciplinair onderzoeksprogramma op voor onderzoek naar de maatschappelijke gevolgen van Long Covid. Nu valt dit onderzoek buiten de bestaande subsidieprogramma's terwijl er veel ruwe data beschikbaar zijn.*
   - Punt over beschikbaarheid van ruwe data lijkt af te doen aan advies #1.
   - De combinatie van beschikbare data en de maatschappelijke relevantie van Long Covid (die onder meer naar voren komt in de LISS-enquête) lijkt vruchtbare grond voor meer wetenschappelijk onderzoek. Een nieuw onderzoeksprogramma loopt mogelijk in de weg van al gestarte studies.

3. *Stimuleer dat het UWV bedrijven die tekortschieten bij de re-integratie van mensen met Long Covid, bijvoorbeeld omdat zij zonder goede reden afwijken van de NVAB-richtlijn voor Long Covid, een loondoorbetalingsverplichting van een jaar oplegt.*
   - Een jaar extra na de al verplichte 2 jaar heeft precedentwerking en is zeer belastend voor de uitvoering en bedrijven.

4. *Zorg voor meer capaciteit bij het UWV voor re-integratie van mensen met een tijdelijk contract en werklozen en voor herbeoordeling van mensen in de WIA-WGA.*
   - In het advies staan geen aanwijzingen dat UWV nu tekortschiet. Risico dat dit advies daarom niet wordt overgenomen.

5. *Verleg de grens voor toegang tot de WIA van 65% naar 75% of 85% van het inkomen voor ziekmelding.*

- Vergelijkbaar probleem als bij advies #3.
- Daarnaast heeft dit budgettaire consequenties.

6. *Stimuleer dat vormen van (nog) onbewezen interdisciplinaire tweedelijns zorg voor Long Covid tijdelijk toegelaten worden tot het basispakket dan wel via een onderzoeksubsidie worden gefinancierd.*
   - Onbewezen zorg toelaten tot basispakket heeft groot risico op ondoelmatigheid en is in strijd met huidig wettelijk kader. Onderzoek is logischer, bijvoorbeeld door UMC's.
   - Geen duidelijke reden nu om Long Covid anders te behandelen: risico op precedentwerking.

Ik ben natuurlijk bereikbaar voor een mondelinge toelichting.

Vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e
Centraal Planbureau
Bezuidenhoutseweg 30 | 2594 AV Den Haag
M 06 5.1.2e
https://www.cpb.nl/medewerkers/ 5.1.2e

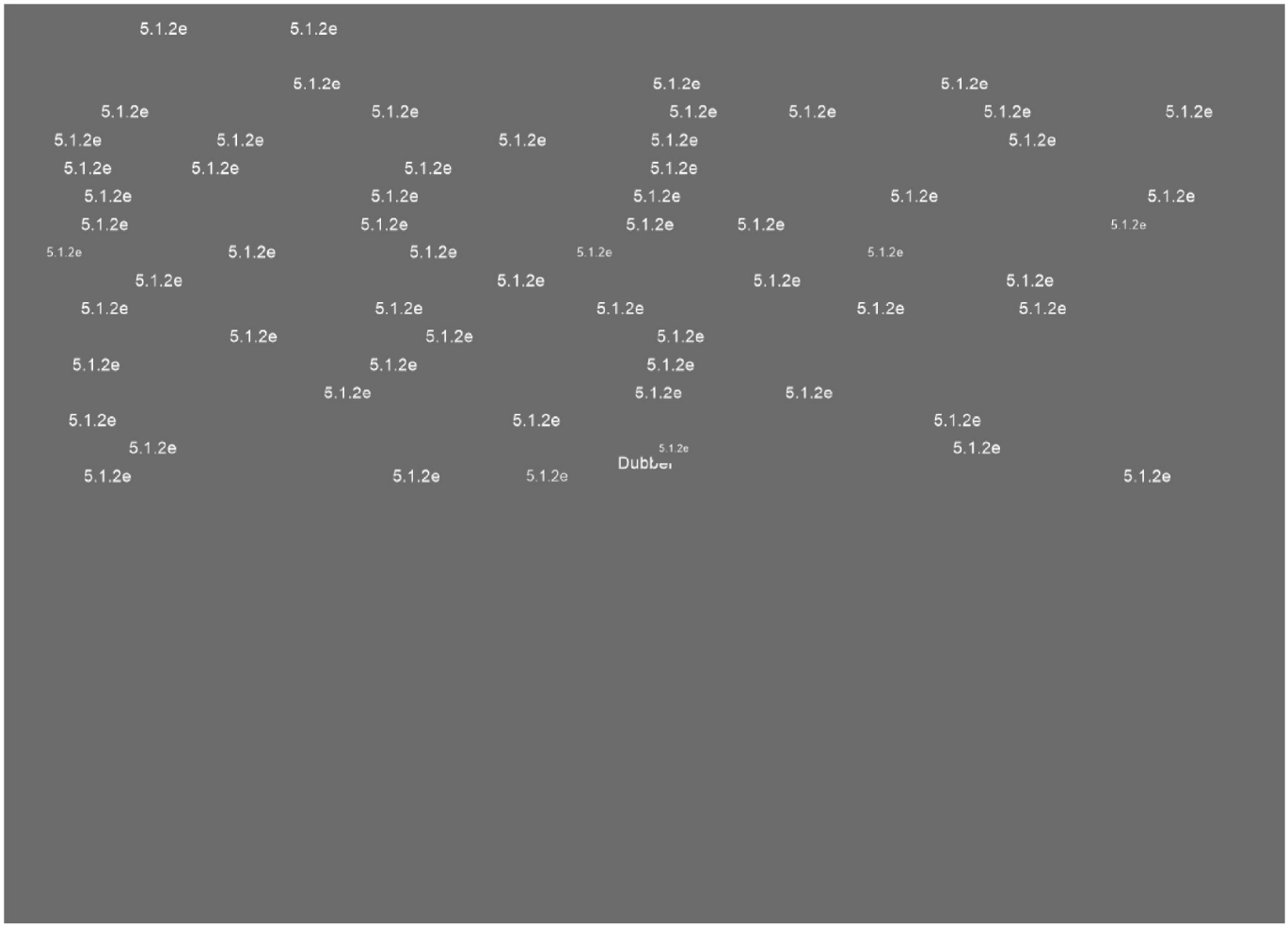

3 - 3

Dubbel